

COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak van het College van Beroep voor de Examens van Tilburg University

in de zaak tussen

de heer X, appelland

en

**de examencommissie van de Tilburg School of Economics and Management (TiSEM),
verweerster**

1. Procesverloop

- 1.1 Bij haar besluit van 29 januari 2021 heeft verweerster appelland het eindcijfer 5,1 behorend bij het vak Strategy for Pre-master medegedeeld. (hierna: "bestreden besluit").
- 1.2 Tegen dit besluit heeft appelland tijdig, te weten op 5 februari 2021 een beroepschrift ingediend. In aansluiting op zijn beroepschrift heeft appelland het College gevraagd om een voorlopige voorziening te treffen, namelijk een voorlopige toelating tot de masteropleiding Strategic Management en het voorlopig deelnemen aan het onderwijs en de tentamengelegenheden van de masteropleiding. De gevraagde voorzieningen zijn op 12 februari 2021 toegewezen.
- 1.3 Partijen zijn op 8 februari 2021 uitgenodigd om in overleg na te gaan of een minnelijke schikking mogelijk is. Een schikkingsoverleg heeft, in aanwezigheid van de vader van appelland, plaatsgevonden op 25 februari 2021. Tussen partijen is geen minnelijke schikking bereikt.
- 1.4 Verweerster heeft op 5 maart 2021 een verweerschrift ingediend.
- 1.5 Op 25 maart 2021 heeft het College het beroep ter zitting behandeld welke hoorzitting vanwege de geldende coronamaatregelen met instemming van partijen via Teams heeft plaatsgevonden. Aan deze Teams-zitting hebben appelland zelf met als toehoorder zijn vader en namens verweerster Y (voorzitter examencommissie) en Z (ambtelijk secretaris examencommissie) deelgenomen.

2. Feiten en omstandigheden

- 2.1 Appellant staat per september 2020 ingeschreven voor de pre-master Strategic Management.
- 2.2 Appellant heeft op 14 januari 2021 deelgenomen aan de herkansing voor het vak Strategy for Pre-master. Het tentamen van dit vak bestaat uit twee delen, te weten een deel met meerkeuzevragen en een deel met open vragen. De weging met betrekking tot de bepaling van het eindcijfer bedraagt 60% voor het deel met meerkeuzevragen en 40% voor het deel met open vragen. Het beroep van appellant richt zich op het deel met open vragen, meer specifiek op de beantwoording van appellant op vraag 25. Appellant heeft geen punten behaald voor deze vraag.
- 2.3 Op 29 januari 2021 was de inzage voor het betreffende tentamen. Toen bleek dat alle studenten de onderhavige vraag onjuist hadden beantwoord, besloten de docenten de antwoordindicatie van de betreffende vraag aan te passen.
- 2.4 Appellant heeft 24 ECTS van de vereiste 30 ECTS behaald voor de pre-masteropleiding Strategic Management (hierna: "pre-masteropleiding"). Dit betekent dat hij niet toelaatbaar is tot de masteropleiding Strategic Management.

3. Standpunten partijen

- 3.1 In beroep voert appellant aan dat hij het niet eens is met de beoordeling van vraag 25 van het tentamen behorend bij het vak Strategy for Pre-Master. Appellant stelt dat uit de onderhavige vraag niet kan worden opgemaakt dat naast een specifieke term ook nog een tweede specifieke term in de beantwoording op die vraag genoemd zou moeten worden. Appellant heeft deze tweede specifieke term niet opgenomen in zijn antwoord, waardoor hij in plaats van de maximale vier punten die hij voor deze vraag had kunnen behalen, geen punten heeft behaald. Bij vergelijkbare vragen in het verleden hoefde volgens appellant deze tweede specifieke term niet benoemd te worden.
- 3.2 Appellant stelt dat er sprake is van willekeur nu volgens hem is gebleken dat de antwoordindicatie van de betreffende de vraag gebaseerd lijkt te zijn op de antwoorden van andere studenten. Appellant stelt dat deze willekeur voor appellant onevenredig heeft uitgepakt, omdat hij vanwege de onvoldoende voor het vak niet kan worden toegelaten tot de master. Appellant wenst dat aan hem alsnog de vier punten voor de betreffende vraag worden toegekend.
- 3.3 Appellant betwist dat een docent een nieuw antwoord en normering kan kiezen aan de hand van antwoorden van medestudenten. Appellant vraagt zich daarbij af of de betrokken docenten bij dit nieuwe antwoord een extra eis heeft mogen stellen.
- 3.4 Tot slot doet appellant een beroep op de hardheidsclausule, nu vanwege zijn onvoldoende voor het vak een grote onbillijkheid van overwegende aard voor appellant is ontstaan, namelijk dat appellant niet met de master kan beginnen.

Het kan gebeuren dat een tentamenvraag niet helemaal goed in elkaar steekt, maar de gevolgen van de wijze van afhandeling daarvan zijn voor appelland dermate groot dat het niet meer redelijk is, aldus appelland.

- 3.5 Verweerster voert ten eerste aan dat de docenten bevoegd zijn tot het opstellen en beoordelen van toetsen/tentamen. De docenten hebben daarmee de bevoegdheid om de inhoud van de toetsing en de normering binnen de gestelde kaders van de te behalen leerdoelen te bepalen. Met betrekking tot de aanpassing van de concept antwoordindicatie stelt verweerster zich op het standpunt dat de docenten de bevoegdheid hebben om indien nodig geacht aanpassingen te maken in de antwoordindicatie.
- 3.6 Verweerster heeft in reactie op het beroep van appelland de vakcoördinator om een inhoudelijke reactie gevraagd. Uit de door verweerster overgelegde verklaring van de vakcoördinator is gebleken dat bij het opstellen van het voornoemde tentamen het 'vier ogen-principe' is toegepast en de daarvoor bestemde toetsmatrijs is gehanteerd.
- 3.7 Verweerster overlegt met betrekking tot de betreffende vraag een verklaring van de docent, waarin de docent opmerkt dat appelland een antwoord op een andere vraag heeft gegeven dan die gesteld is bij de onderhavige vraag. Appelland heeft om die reden geen punten voor dat antwoord ontvangen. De docent stelt dat zij zelf de sleutel heeft aangepast en deze aanpassingen met de heer D, als tweede docent, heeft afgestemd. De heer D bevestigt de lezing van de docent en geeft aan dat hij het eens is met zowel de antwoordindicatie voor deze vraag in het algemeen, als de huidige beoordeling van deze vraag door appelland specifiek.
- 3.8 Verweerster merkt voorts op dat de docent heeft aangegeven dat als zij als docenten bij de oorspronkelijke antwoordindicatie waren gebleven, deze vraag bij iedereen als onjuist moest worden beoordeeld. De betreffende vraag zou dan geen onderscheidend vermogen tussen slagende- en niet slagende studenten hebben gehad, hetgeen juist het hoofddoel is van een tentamen. In plaats van de vraag bij iedereen fout te rekenen is gekozen voor aanpassing van de antwoordindicatie, waarbij de docenten van mening zijn dat zij binnen de vraagstelling zijn gebleven. Hierbij dient benadrukt te worden dat de vraag volgens de docenten correct was en dat de aanpassing van de antwoordindicatie mogelijk was zonder de vraagstelling of de leerdoelen geweld aan te doen. Voor uitsluiting van de vraag in de beoordeling kan worden gekozen als de vraagstelling niet goed was of voor meerdere interpretaties vatbaar, hetgeen in casu niet aan de orde was. De vraag was volgens de docenten correct, maar de oorspronkelijke antwoordindicatie overschatte de kennis van de studenten zodat de antwoordindicatie is versoepeld.
- 3.9 Verweerster stelt zich gezien het voorgaande op het standpunt dat er sprake is van een cijfer dat op objectieve, deskundige en zorgvuldige wijze tot stand is gekomen, waarbij dient te worden opgemerkt dat de docent het antwoord van appelland ook in de oorspronkelijke (strengere) antwoordindicatie als onjuist zou hebben beoordeeld. Verweerster merkt daarbij op dat de keuze om de antwoordindicatie zodanig aan te passen dat de vraag bij een deel van de studenten nu wel als correct wordt aangemerkt, er niet toe kan leiden dat het foute antwoord van appelland nu wel als juist zou moeten worden beoordeeld.

- 3.10 Verweerster ziet vanwege het voorgaande en vanuit het oogpunt van het gelijkheidsbeginsel geen aanleiding om de hardheidsclausule toe te passen. Verweerster begrijpt dat het niet behalen van het betreffende tentamen ernstige gevolgen heeft gehad voor appelland. Deze gevolgen vloeien volgens verweerster voort uit het feit dat appelland binnen een jaar alle vakken moet hebben behaald om zijn studie te continueren. Dat appelland vanwege zijn onvoldoende niet aan deze norm kan voldoen is geen onbedoeld gevolg van deze regeling.
- 3.11 Met inachtneming van voornoemde verzoekt verweerster het College om het beroep van appelland ongegrond te verklaren.

4. Overwegingen College

- 4.1 Het College stelt voorop dat ingevolge artikel 7.61 lid 2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (hierna: "WHW"), beroep kan worden ingesteld ter zake dat een beslissing in strijd is met het recht. Het is op grond van artikel 22 lid 1 R&R de bevoegdheid van de examinerator om het eindresultaat van een vak vast te stellen. Dit betekent dat de toetsing door het College beperkt dient te blijven tot rechtmatigheidscriteria, zoals de vraag of verweerster bij de beoordelingsprocedure van de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student de nodige zorgvuldigheid heeft betracht. Het College kan niet treden in een inhoudelijke beoordeling van het kennen en kunnen van een student.
- 4.2 Het College constateert dat het tentamen is opgesteld en afgenomen door meerdere examineratoren. Het College constateert voorts dat de beantwoording van appelland op de onderhavige vraag 25 is beoordeeld door meerdere examineratoren. Uit de door verweerster gegeven toelichting blijkt dat de beoordeling van deze vraag met de vereiste zorgvuldigheid tot stand is gekomen. De keuze van verweerster om in dit geval de antwoordindicatie aan te passen in plaats van de vraag in de beoordeling uit te sluiten, acht het College niet onbegrijpelijk. Deze keuze valt binnen de discretionaire bevoegdheid van de examinerator. Het College ziet dan ook geen grond voor het oordeel dat de examinerator onzorgvuldig zou hebben gehandeld. Het College heeft daarbij in aanmerking genomen dat het oordeel van de examinerator tot stand is gekomen in overleg met en met instemming van een tweede examinerator. Het 'vier ogen'-principe is daarbij aldus gehanteerd. Ten slotte constateert verweerster dat appelland inzage heeft gekregen in de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden op een wijze die voldoet aan wat de OER voorschrijft.
- 4.3 Gelet op het voorgaande concludeert het College dat verweerder zorgvuldig heeft gehandeld en dat niet gezegd kan worden dat verweerder niet in redelijkheid tot het bestreden besluit heeft kunnen komen. Het beroep van appelland slaagt derhalve niet.

5. Beslissing

Het College van Beroep voor de Examens verklaart het beroep ongegrond.

Aldus besloten op 10 juni 2021 door het College van Beroep voor de Examens.